

Katrák, Ondřej, Historie a stavební vývoj kostela sv. Pankráce v Praze, bakalářská práce KTF UK v Praze 2008, 69 s., 32 obr. v příloze

Práce je členěna přehledným způsobem. Autor nejprve v úvodu sleduje dosavadní zpracování tématu, poté se věnuje v dalších kapitolách vývoji kostela Sv. Pankráce, přenesení knížecí rezidence z Pražského hradu na Vyšehrad – což je pro další postup autorova výkladu nezbytné začlenění do kontextu, vztahu Vyšehradu a sledovaného kostela a stavebnímu vývoji a dějinám kostela do sklonku středověku. Autor se přiklonil k hypotéze P. Kubína o souvislosti zasvěcení kostela sv. Pankráci s římskou politikou Vratislava II.; patrocinia římských světců jsou mimořádně zastoupena u kostelů na Vyšehradě, Vratislavově rezidenci. Ve svém výkladu pro ni shromáždil řadu důvodů, i když uvažoval i jiné možnosti – konkrétně zasvěcení kostela sv. Pankráci až v době vlády Karla IV. v souvislosti s koncepcí Prahy jako „nového Říma“. Autor zná základní prameny a literaturu k tématu.

Problémem je však určitá nevyrovnanost a nepřehlednost v rámci jednotlivých oddílů textu. Hned v úvodu autor uvádí, k jakému výsledku jeho studie dospěla (s. 5), což není nejvhodnější, následující kapitola, nazvaná „Rotunda sv. Pankráce v kontextu vývoje českých rotund“ obsahem zcela neodpovídá názvu – autor zde směšuje údaje o stavebním vývoji kostela a archeologických nálezech v jeho okolí (namnoze na základě starší studie H. Olmerové) a výskytu kostela v písemných pramenech s obecnějším výkladem o rotundách v Čechách a hypotézách o jejich původu a účelu, který až zbytečně odbíhá od tématu. Přitom však nebyla využita diskutabilní, ale rozhodně pozoruhodná práce Rafała Pauka (*Działalność fundacyjna moznowladztwa czeskiego i jej uwarunkowania społeczne (XI-XII wiek)*, Kraków-Warszawa 2000), která by do autorových úvah o panských kostelích a kostelích na knížecích hradištích rozhodně zapadala (je dostupná v pražských knihovnách). Výrazný je tento problém také v kapitole o kostele v dalších staletích, kde se poněkud nepřehledně střídá výklad o stavebním vývoji až do novověku o výskytu kostela v dalších pamenech v pozdním středověku (v jiných, než v 1. kapitole) s úvahami o funkci kostela v době Karla IV. a o jeho gotické přestavbě. V závěru by bylo žádoucí spíše přehlednější shrnutí výsledků, k nimž autor dospěl, než odkaz na symbolickou okolnost. Nutno podotknout, že resumé je přehlednější než samotná studie.

Některé neúplné citace (např. pozn. 4 na s. 4), stylistické neobratnosti („se odhalilo zdivo“, s. 7, „nejasnosti rozpouští...prameny“, s. 8) a pravopisné chyby (Boleslavy, němce, Polským hranicím, psaní slova „raný“ jako „ranný“ se již patrně stalo všeobecně rozšířeným zvykem) práci také neprospívají.

V zásadě však práce splňuje požadavky kladené na tento typ závěrečné práce a lze ji doporučit k obhajobě. Navrhuji hodnocení velmi dobře."

Hm Pátková 27.8.08
Doc. PhDr. Hana Pátková, PhD.

Katedra PVHAS FF UK v Praze